

Casebeskrivelsen: Anbringelsessag

Pigen Synne på 15-år er for ½ år siden blev anbragt i en familiepleje på grund af omsorgssvigt i eget hjem igennem flere år, skoleskulkeri og smårapseri i lokale butikker. Forældrene er skilt for mange år siden og moderen har stået alene med ansvaret for Synne og to andre søskende. Synnes storebror på 19 år er pt. i fængsel for voldeligt overfald. Faderen er helt fraværende i børnenes liv og har været misbruger i mange år. Først efter truslen om en tvangsanbringelse gik moderen med til en frivillig anbringelse, men hun mener bestemt, at kommunen bare er efter familien, fordi de har deres egen afslappede måde at leve på: "Selv var jeg også lidt vild som ung, og det er mine unger også, men det retter sig nok."

Synne er af anbringelseskommunen bevilget psykologsamtaler hos privatpraktiserende psykolog med stor erfaring i komplicerede børnesager. Da de mødes 4. gang, fornemmer psykologen, at Synne har det markant dårligere, virker uglad og tavs, kryber op med benene på stolen og armene tæt omkranset. I løbet af samtalen tør hun dog lidt op og fortæller så, at hun ikke trives i familieplejen, som hun synes har så mange faste og anderledes vaner og normer end hendes egen familie. Synne siger, at hun især har det svært med plejefar og antyder, at han har været seksuelt nærgående overfor hende flere gange: "Han er bare så klam og ulækker og er hele tiden efter mig og tager fat i mig for at røre ved mig."

Trin i den etiske refleksionsproces:

<p>1. Identificering af etisk relevante temaer og problemstillinger</p>	<p>Psykologen gør sig mange overvejelser i forlængelse af samtalen med Synne:</p> <p>Hvordan sikrer psykologen sig mere sikker viden om kulturen og hverdag i plejefamilien?</p> <p>Er Synnes tilkendegivelser 'bare' udtryk for, at hun ikke vil være i plejefamilien eller er der reelt tale om at hun potentielt udsættes for overgreb eller måske allerede er blevet det?</p> <p>Psykologen ved, at Synnes egen familie har svært ved at sætte grænser og har et voldsomt sprog overfor hinanden og andre ved konflikter. Hun ved også, at Synne har haft en tidlig seksuel debut og en kæreste Allan, der er flere år ældre end hun, og har forsøgt at stikke af hjemmefra med ham, før hun blev anbragt. Relationen til egen far er derudover særdeles belastet og uforløst. Er plejefar i hendes indre verden blevet en slags substitut for rigtig far?</p> <p>Det vil være en udfordring på samme tid at skulle forvalte rollen som Synnes fortrolige og samtidig at skulle agere som anmelder/kontrollant i forhold til kommunen, hvis mistanken om mulige overgreb i plejefamilien holder vand.</p> <p>Vigtigt at udvise ansvar og respekt for alle involverede på samme tid: Dels sikre mere klarhed om, hvilke realiteter Synnes antydninger reelt dækker over; dels afklare plejefars/-familiens oplevelse og de konsekvenser, en evt. anklage vil få for plejefar, afhængigt af, om der er hold i anklagen eller ej.</p>
---	--

	<p>Hertil kommer usikkerhed om, hvordan Synnes mor kan finde på at reagere. Selve anbringelsen har hun altid været imod. Har Synne allerede fortalt sin mor om den 'klamme plejefar'? - Eller vil hun gøre det? Hvordan vil mor agere? - vil hun f.eks. vælge at gå til medierne hermed og beskyldte kommunen for at udsætte hendes datter for fare, samtidig med at man underkender hende selv som omsorgsperson?</p> <p>Problemet er også at mistanke om overgreb skal anmeldes til kommunen, der i givet fald kontakter politiet – og at psykologen ikke må udspørge Synne så meget om detaljer, at man bagefter kan beskyldte psykologen for at have lagt hende ord i munden eller fordrejet hendes udtalelser – og dermed påvirket bevisførelse?</p> <p>Principper i spil: Respekt for Synne og plejefar, Ansvar i forhold til at handle ved overgreb, Integritet i forhold til klarhed om psykologens rolle og forvaltning af denne.</p>
2. Udvikling af alternative fremgangsmåder	<p>Psykologen vurderer, at sagen er så kompleks, at det er vigtigt lige nu at forhindre det kaos, der kan blive følgen, hvis hun handler for hurtigt og på for spinkelt et grundlag. Vurderer, at kommunen må informeres, førend plejefamilien og moderen inddrages.</p> <p>i næste samtale vælger psykologen at tydeliggøre over for Synne, at hun bekymrer sig for Synnes oplevelser, og at det er meget alvorligt, hvis plejefar er overgribende seksuelt. Derfor er det vigtigt, at Synne fortæller mere konkret, hvad der er foregået, fordi psykologen i givet fald bliver nødsaget til at informere kommunen herom.</p>
3. Vurdering af kortsigtede og langsigtede fordele og ulemper ved hver af fremgangsmåderne i forhold til alle, som er involverede eller kan blive berørte	<p>Psykologen oplever, at tiden er meget knap i forhold til at vurdere, hvorvidt og hvordan hun skal handle aktivt:</p> <p>Hvis der sker overgreb i plejefamilien, er Synne potentielt i risiko ved fortsat ophold her.</p> <p>Vil Synne bringe sig i en situation, hvor hun udfordrer plejefar ved at konfrontere ham med, hvad hun har fortalt psykologen om ham?</p> <p>Vil Synne fortælle sin moder om, hvad der er i gang, før psykolog og kommune kan involvere hende?</p> <p>Risikerer psykologen at blive beskyldt for at "manipulere" med Synne forud for, at der sker anmeldelse til kommune og derfra til politiet?</p>
4. Valg af fremgangsmåde efter grundig vurdering ud fra værdier, principper og retningslinjer	<p>Psykologen beslutter sig for at drøfte situationen med den kommunale sagsbehandler, der har ansvar for sagen. Hun vil derfor afvente yderligere snak med Synne, indtil hun fra sin rekvirent er blevet udstyret med et klart mandat. Principperne Ansvar og Integritet vejer særlig tungt her.</p>

<p>5. Handling med forpligtelse til at tage ansvar for konsekvenserne af handlingen</p>	<p>Den kommunale sagsbehandler mener, at alene mistanken om mulig seksualisering af plejefars kontakt til Synne nødvendiggør, at plejefamilien indkaldes til samtale på forvaltningen. Aftalen bliver samtidig, at psykologen ved den aftalte næste samtale kan oplyse Synne om, at der afholdes en samtale med plejefamilien, men at psykologen ikke skal udspørge Synne yderligere lige nu, da sagen i værste fald skal overgives til politiet.</p> <p>Psykologen står derfor med det dilemma, at hun ikke ved, hvordan Synne vil reagere på, at der tages dette mere drastiske skridt i sagen. Og at Synne kan have et personligt behov for at uddybe sine oplevelser gennem samtale med en forstående voksen.</p>
<p>6. Evaluering af resultatet af fremgangsmåden</p>	<p>Psykologen står tilbage med en oplevelse af at blive handlingslammet. Dertil kommer stor usikkerhed på, om hun kunne have spottet nogle symptomer tidligere? Har jeg været kompetent nok? Har jeg kunnet vurdere ægtheden af Synnes fortællinger eller blev jeg for farvet af viden om Synnes opvækst og familiekultur?</p> <p>Erkendelse af behov for yderligere kompetenceudvikling.</p>
<p>7. At du/I retter eventuelle negative konsekvenser eller genoptager beslutningsprocessen, hvis det viser sig, at det etiske problem ikke er løst</p>	<p>Psykologen erkender, at hun må søge yderligere kompetenceudvikling på feltet for bedre at kunne forvalte de etiske dilemmaer, der let opstår i sager som Synnes.</p>